

Atkārtojums par savrupinājumiem

Savrupinājuma veids	Funkcija teikumā	Jautājumi, uz kuriem atbild (raksturīgākie)	Piemērs teikumā
Savrupināts apzīmētājs	Papildina lietvārdu, norādot tā īpašību vai pazīmi. Atbild uz jautājumiem: <i>kāds? kāda? kādi?</i> u.c.	Kāds?	Jānis, priecīgs un iedvesmots , atgriezās mājās.
Savrupināts apstāklis	Norāda apstākļiem, kādos norisinās darbība. Atbild uz jautājumiem: <i>kad? kur? kā? kāpēc? kādā nolūkā?</i>	Kad? Kur? Kā? Kāpēc?	Vakar, 13. aprīlī , bija brīnišķīga diena
Savrupināts pielikums	Papildus paskaidro citu lietvārdu, norādot citu tā nosaukumu, īpašību vai piederību.	Kas viņš/viņa/tas ir? Kāds viņš/viņa/tas?	Zenta Mauriņa, ievērojamā pagājušā gadsimta literāte , rakstīja esejas.
Divdabja teiciens	Darbojas kā apstāklis vai apzīmētājs, veidots no divdabja ar atkarīgiem vārdiem.	Kad? Kā? Kāds?	Skatoties pa logu , es ieraudzīju sniegu.

Vairāk informācijas [Par savrupinājumiem atkārtojumam](#)

I uzd. Lasi teikumus! Iekavās aiz katra teikuma uzraksti, izmantojot abreviatūru, kāds savrupinājums ir atrasts (savrupinātu apzīmētāju grupa - SAG, savrupinātu apstākļu grupa - SAPG, savrupinātu pielikumu grupa – SPG, divdabja teiciens – DT). Skaitļi norāda savrupinājumu skaitu teikumā!

- Pēc ilgstoša pārgājiena pa kalnu takām, noguruši un priecīgi par sasniegto virsotni, tūristi beidzot ieraudzīja gleznaino ieleju, zaļu un saules pielietu.(1.,2. _____)
- Saule, spoži spīdot un sildot zemi ar saviem stariem, lika sniegam kalnu galotnēs lēnām kust, veidojot nelielus ūdenskritumus, dzidrus un mirdzošus.(1.,2. _____, 3. _____)
- Viņa, talantīga māksliniece un sirsnīgs cilvēks, vienmēr atrada laiku, lai palīdzētu citiem, sniedzot padomus un atbalstu. (1. _____, 2. _____).
- Lietum līstot bez mitas un pastiprinoties ar katru minūti, mēs, ieslēgti nelielā mājiņā meža vidū, klausījāmies tā monotono dūkšanu, sēžot pie kamīna.(1.,2.,3. _____)
- Grāmata, aizraujošs vēsturisks romāns, kurā bija stāstīts par seniem notikumiem un kaislīgu mīlestību, neatļāva man aizmirsties ne uz mirkli, līdz pat tās pēdējai lappusei.(1. _____, 2. _____)

6. Skatoties pa logu uz sniegoto ainavu, klusu un baltu, es atcerējos savu bērnību, pavadītu laukos pie vecmāmiņas.(1. _____, 2. _____)
7. Viņš atbildēja uz sarežģīto jautājumu pārliecinoši un ātri, pat ne mirkli nešauboties par saviem vārdiem, tādējādi pārsteidzot profesoru- zinošu un pieredzējušu speciālistu.(1. _____, 2. _____)
8. Meitene, smaidīdama un dziesmiņu dungodama, staigāja pa ziedošo pļavu, lasīja puķes, krāsainas un smaržīgas, lai iepriecinātu savu māti. (1. _____, 2. _____)
9. Uzrakstīto eseju, veltītu mūsdienu sabiedrības problēmām un balstītu uz pamatīgiem un akadēmiskiem pētījumiem, augstu novērtēja skolotāja - stingra un prasīga vērtētāja.(1. _____, 2. _____)
10. Viņa, 1. kursa studente, stāvēja malā, noraizējusies par gaidāmo pārbaudījumu un nervozi lūkojoties apkārt, mēģinādama nomierināties un apkopot domas.(1. _____, 2., 3. _____).

II uzdevums. Lasi tekstus ! Ieraksti tukšajās vietās piemērotus savrupinājumus!

A TEKSTS

1. atklājot sāpīgus, bet svarīgus vēstures aspektus
2. savdabīga un pretrunīga, reizēm mīloša, reizēm nepieejama
3. pāršķirstot vecas fotogrāfijas un vēstules
4. nespējot vairs paturēt sevī smeldzīgās atmiņas par mātes atsvešinātību
5. balstīts autores personīgajās atmiņās

Pēc ilgas klusēšanas, 1. _____, kas tik spilgti atainota Noras Ikstenas romānā "Mātes piens"(2015), meita beidzot uzdrošinājās konfrontēt pagātnes ēnas, meklējot atbildes uz jautājumiem, kas gadiem ilgi bija palikuši neatbildēti. Māte romānā "Mātes piens",

2. _____, palika kā neatrisināta mīkla savai meitai, atstājot dziļas pēdas viņas personības veidošanā un attiecībās ar apkārtējo pasauli.

Romāns "Mātes piens", 3. _____ un tulkots daudzās valodās, tuklāt guvis starptautisku atzinību, liecina par Noras Ikstenas spēju risināt sarežģītas psiholoģiskās un sociālās tēmas, atklājot savu unikālo literāro stilu.

Meita romānā "Mātes piens", mēģinot saprast mātes dīvaino uzvedību un emocionālo aukstumu, kas šķita neizskaidrojams, pavadīja daudzas stundas,

4. _____, cerot atrast kādu pavedienu, kas vestu no pagātnes notikumiem uz tagadni.

Pārdomājot mātes likteni romānā "Mātes piens", kas ir cieši saistīts ar padomju laika represijām un personīgajām traumām, lasītājs var gūt dziļāku izpratni par šīs paaudzes sieviešu pieredzi un to ietekmi uz nākamajām paaudzēm, 5.

B TEKSTS

- 1.noslēgtam un introvertam
- 2.Atceroties Jonas domu labirintus
- 3.vētrains un nepiekāpīgs, pieglaudīgs un ieaijājošs
- 4.nepiepildāmas un neeksistējošas
- 5.filozofisks un meditatīvs

Romāns "Jōna", 1. _____, ar spilgtām dabas ainavām un simboliem bagātu valodu, aicina lasītāju aizdomāties par eksistenciāliem jautājumiem, tādējādi radot paliekošu iespaidu un ierosmi diskusijai par 21.gs. cilvēku vērtībām.

Okeāns, 2. _____, gluži kā Jonas iekšējais konflikts, vientulība un mīlestība pret visu dzīvo, attēlo viņa nemierīgo dvēseli, mētājoties starp vēlmi būt piederīgam un starp nepieciešamību pēc absolūtas brīvības.

3. _____, sava "es" meklējumus nomaļās dabas ainavās, kas aprakstītas Noras Ikstenas poētiskajā valodā, lasītājs var just līdzīgu viņa eksistences mokām, vienlaikus apbrīnojot viņa spēju saglabāt individualitāti pat visdrūmākajos apstākļos.

Iedziļinoties Jonas sarežģītajā iekšējā pasaulē un viņa attiecībās ar dabu un Radītāju, kas romānā "Jōna" ieņem gandrīz vai personificētu lomu, var saprast viņa pastāvīgo tieksmi cilvēku pasaules radītajā haosā pēc miera un harmonijas –

4. _____ . Jonam,
5. _____, bet tajā pašā laikā ārkārtīgi jūtīgam pret apkārtējo pasauli, bieži vien jāmeklē patvērums vientulībā un sarunās ar Dievu, kas atklāj viņa sarežģīto personību.